

1 Mandat for valgkomiteer og retningslinjer for valg i NITO

2 Vedtatt av hovedstyret i sak 67/24. Tekst med rosa bakgrunn er fra valgkomiteens
3 mandat, vedtatt på kongressen 2024.

4 Innledning

5 Det er viktig at vi, på alle nivåer i organisasjonen, har god kjennskap til hva som forventes og
6 hvordan valgprosesser i NITO gjennomføres.

7 Dette dokumentet samler bestemmelser som omhandler valg i NITO¹, herunder valgkomiteenes
8 oppgaver, valgprosess og valggjennomføring. Bestemmelser som omhandler de ulike nivåene,
9 kommer til slutt.

10 Valgkomiteene i NITO velges av det møtet valgkomiteen skal innstille til.

11 Valgkomiteens oppgaver

12 Valgkomiteen skal gjennom sitt arbeid gjøre helhetlige vurderinger av kandidater og
13 sammensetning og innstille på styret, råd, komiteer og utvalg med videre, som samarbeider
14 godt, utfyller hverandre som team og bringer NITO fremover. Valgkomiteene skal sørge for at
15 kandidatene som innstilles til sammen har den nødvendige kompetansen som trengs for
16 oppgavene som skal utføres.

17 Valgkomiteen skal minimum ta hensyn til bredden i NITOs medlemsmasse ved å vurdere
18 følgende kriterier i innstillingen²:

- 19 • Alderssammensetning
- 20 • Fornyelse og kontinuitet
- 21 • Geografisk tilknytning³
- 22 • Kjønnssammensetning
- 23 • Representasjon fra ulike tariffområder⁴

24 Ved innstilling til valg av valgkomité bør det i tillegg tilstrebes at valgkomiteens medlemmer har
25 nettverk i ulike deler av organisasjonen.

26 Valgkomiteen skal vurdere både nye kandidater og sittende kandidater til de ulike vervene.

27 Representanter fra valgkomiteen bør delta på relevante møteplasser for å finne og vurdere
28 kandidater.

29 Valgkomiteen skal også informere om muligheten for å stille til valg på en hensiktsmessig måte,
30 og holde kandidater orientert om prosessen.

31 Valgkomiteen skal orientere aktuelle kandidater om vervets arbeidsomfang.

32 Valgkomiteen forholder seg til de til enhver tid gjeldende retningslinjer for valg i NITO.

¹ Med unntak av NITO BFI og NITO Studentene.

² Det kan være tilleggsbestemmelser ifm. valg til ulike organer, se overskriftene «Spesielt om valg ...».

³ Gjelder ikke for organer, eks. bedriftsgrupper, som kun har en fysisk lokasjon.

⁴ Gjelder ikke for bedrifts-, etats- og konserngrupper, samt for utvalg, råd og komiteer som representerer et bestemt tariffområde.

33 **Habilitet**

34 Dersom en i valgkomiteen ønsker å stille som kandidat til et verv valgkomiteen skal innstille til
35 må vedkommende trekke seg fra valgkomiteen. Dette må skje før vedkommende har fått innsikt
36 i andre kandidater som stiller til valg. Bestemmelsen gjelder ikke ved gjenvalg til verv i
37 valgkomiteen.

38 **Valgprosess**

39 Denne delen inneholder informasjon om hvordan en valgprosess i NITO gjennomføres og hva
40 som forventes av valgkomiteen underveis i prosessen, fra valgkomiteen tiltrår, til de sender fra
41 seg innstillingen.

42 Valgprosessen i NITO skal være en åpen og demokratisk prosess.

43 Valgkomiteen starter sitt arbeid så snart de er valgt, og lager en fremdriftsplan for sitt arbeid,
44 herunder møteplan, tidsrom for intervjuer og utarbeidelse av innstilling. Valgkomiteens leder har
45 ansvar for at fremdriftsplanen følges og at det innkalles til møter ved behov.

46 Valgkomiteene skal behandle alle kandidater likt og med respekt. Det er viktig at valgkomiteen
47 bruker samme prosedyre på alle kandidatene, slik at alle kandidater opplever at de er vurdert på
48 en ordentlig måte.

49 Kandidatene skal inviteres til et intervju der valgkomiteen kan bli bedre kjent med kandidaten og
50 hva vedkommende står for, og hvor kandidaten skal ha mulighet til å få mer kjennskap til vervet.
51 Samtalen skal gjennomføres med utgangspunkt i en intervjuguide valgkomiteen i forkant har
52 blitt enige om.

53 Valgkomiteen skal kontakte alle kandidater muntlig før innstillingen offentliggjøres. Det er viktig
54 å signalisere at kandidater som ikke blir innstilt ikke er uegnet som kandidater, men at det er
55 andre kandidater som anses mer egnet som en del av en helhet, når alle kriterier er vurdert.

56 Valgkomiteene bør spille inn kandidater til andre valgkomiteer i NITO, dersom de anser det som
57 aktuelt.

58 Innstillingen offentliggjøres senest en uke før valget finner sted, med mindre annet er bestemt
59 for det enkelte organ⁵.

60 Dersom en av de innstilte ikke lenger er valgbar eller trekker sitt kandidatur, har valgkomiteen
61 mulighet til å supplere innstillingen.

62 Det vises for øvrig til NITOs digitale kurs for valgkomiteer og nito.no/valgkomite.

63 **Valg-gjennomføring**

64 Denne delen inneholder informasjon om hvordan selve valget gjennomføres. Det er anledning til
65 å utdype disse bestemmelsene i forretningsorden for møtet hvor valgene skal gjennomføres.

66 Før valgene gjennomføres presenterer valgkomiteen sin innstilling. Det forventes at
67 valgkomiteen er til stede i møte, men dersom de ikke er det, refererer møteleder innstillingen.

⁵ Det er egne bestemmelser for kongressens valgkomite, valgkomiteene til sentrale tariffkonferanser og valgkomiteene i NITOs avdelinger.

- 68 En som selv stiller til valg, kan ikke være møteleder under valget eller ha ansvar for
69 stemmetelling.
- 70 Alle kandidater som stiller til valg, skal ha mulighet til å presentere seg selv for forsamlingen
71 gjennom en valgtale.
- 72 Valg gjennomføres i følgende rekkefølge:
- 73 1. Leder⁶
 - 74 2. Nestleder^{7/8}
 - 75 3. Medlemmer
 - 76 4. Varamedlemmer⁹
- 77 Leder og eventuell nestleder velges ved hvert sitt separate valg. Det innebærer at en kandidat
78 må ha over 50 prosent av stemmene som er til stede i møtet for å bli valgt.
- 79 Likelydende verv, eks. styremedlemmer og varamedlemmer, velges samlet i separate
80 blokkvalg¹⁰, som avgjøres med simpelt flertall. Det innebærer at det er de kandidatene som får
81 flest stemmer som blir valgt.
- 82 Varamedlemmer velges i prioritert rekkefølge, hvor den som får flest stemmer blir første vara,
83 den med nest flest stemmer blir andre vara og så videre.
- 84 Dersom det er flere enn to kandidater til ett verv, og ingen oppnår flertall i første runde, strykes
85 den med færrest stemmer, frem til en har fått flertall eller det bare er to kandidater igjen.
- 86 **Stemmelikhet**
- 87 Hvis det er stemmelikhet mellom to kandidater til ett verv, foretas det omvalg. Er det etter andre
88 gangs votering fortsatt stemmelikhet, foretas loddrekning blant kandidatene med
89 stemmelikhet.
- 90 Ved stemmelikhet for siste plass i blokkvalg, gjøres det omvalg på gjeldende kandidater. Er det
91 etter andre gangs votering fortsatt stemmelikhet, foretas loddrekning blant kandidatene med
92 stemmelikhet.
- 93 **Skriftlig valg**
- 94 Skriftlig valg skal foretas dersom en av representantene krever det, og alltid ved personvalg
95 dersom det er flere kandidater enn det er verv som skal fylles. Voteres det kun over
96 valgkomiteens innstilling kan valget skje ved akklamasjon.
- 97 **Benkeforslag¹¹ - kandidater som ikke er innstilt**
- 98 Dersom en ikke-innstilt kandidat fortsatt ønsker å stille til valg, oppfordres det til å bekjentgjøre
99 dette så tidlig som mulig etter at valgkomiteens innstilling er gjort kjent.

⁶ President, ved valg til hovedstyret.

⁷ Visepresident, ved valg til hovedstyret.

⁸ Dersom det ikke er nestleder i organet det skal velges til hoppes det over dette punktet.

⁹ Dersom det ikke er varamedlemmer i organet det skal velges til hoppes det over dette punktet.

¹⁰ Blokkvalg vil si at man kan stemme på like mange kandidater som det er plasser som skal velges, og at det er de kandidatene som får flest stemmer som vinner.

¹¹ Å bli benket vil si at man blir foreslått som kandidat under valget. Dette skjer som oftest etter at ordstyrer (møteleder/dirigent) har sagt hvem som er innstilt av valgkomiteen. Neste spørsmål ordstyrer stiller er som oftest «Er det andre kandidater til vervet som ...». Det er her andre kandidater eventuelt blir foreslått.

100 Kandidater innstilt av valgkomiteen bør være til stede der valget skal skje.

101 Det er også anledning til å foreslå seg selv eller andre kandidater etter at valgkomiteen har lagt
102 frem sin innstilling på møtet hvor valget skjer, og frem til valget gjennomføres. Disse blir ikke
103 vurdert av valgkomiteen.

104 Benkeforslag skal ikke begrunnes fra talerstolen.

105 **Spesielt om valg på kongressen**

106 Valgkomiteen skal innstille kandidater til alle valg i henhold til Lov for NITO § 9.5.

107 Valgkomiteen skal i sitt arbeid ha god kontakt med NITOs avdelinger, de sentrale tariffutvalgene,
108 og eventuelt deres valgkomiteer.

109 Valgkomiteens skal gjøre kjent alle kandidater muntlig på vårens avdelingslederforum.

110 Alle kandidater skal fylle ut NITOs standard CV for valg. For å ivareta ønsket om åpenhet blir CV-
111 ene fortløpende tilgjengeliggjort på lukkede sider på nito.no, fra seks måneder før valget
112 gjennomføres.

113 Sentrale tariffutvalg bør vurderes representert i hovedstyret.

114 Valgkomiteen skal sende sin innstilling til sekretariatet minimum en uke før sakspapirene til
115 kongressen sendes ut.

116 Valgkomiteens innstilling skal sendes ut sammen med sakspapirene til kongressen.

117 Representanter i kongressens valgkomite kan sitte i totalt to perioder. Halvparten av
118 valgkomiteens representanter byttes ut ved valg av ny valgkomite.

119 **Spesielt om valg til de sentrale tariffutvalgene**

120 Godkjenning av valget av sentrale tariffutvalg foretas av hovedstyret jf. Lov for NITO § 8.4.

121 Valgkomiteen skal innstille kandidater i henhold til retningslinjer for sentrale tariffutvalg.

122 Når et tariffutvalg har i oppgave å koordinere flere tariffavtaler innen et tariffområde, bør det tas
123 hensyn til at sammensetningen gjenspeiler representativitet og bredest mulig deltakelse fra de
124 berørte områdene.

125 Ved valg på sentrale tariffkonferanser skal alle kandidater fylle ut NITOs standard CV for valg.
126 For å ivareta ønsket om åpenhet blir CV-ene fortløpende tilgjengeliggjort på lukkede sider på
127 nito.no, fra seks måneder før valget skal gjennomføres.

128 Frist for å foreslå kandidater eller melde eget kandidatur, og bli vurdert av valgkomiteen, er 8
129 uker før de sentrale tariffkonferansene der valget skal gjennomføres.

130 Valgkomiteen skal sende sin innstilling til sekretariatet minimum tre uker før sentral
131 tariffkonferanse.

132 Valgkomiteens innstilling offentliggjøres senest to uker før de sentrale tariffkonferansene, og sendes
133 til de som er påmeldt sentral tariffkonferanse.

134 Kandidater skal ha mulighet til å presentere seg selv så tidlig som mulig på de sentrale
135 tariffkonferansene, sammen med komiteens innstilling.

136 **Spesielt om valg i NITOs avdelinger**

137 Valgkomiteen skal foreslå kandidater til alle valg i henhold til vedtekter for NITOs avdelinger §
138 3.2, punkt 9, med unntak av valgkomite.

139 Ved valg til avdelingsstyrer skal alle kandidater fylle ut NITOs standard CV for valg. For å ivareta
140 ønsket om åpenhet blir CV-ene fortløpende tilgjengeliggjort på lukkede sider på nito.no, fra seks
141 måneder før valget skal gjennomføres.

142 Valgkomiteen skal sende sin innstilling til avdelingen minimum en uke før sakspapirene til
143 årsmøtet sendes ut

144 Valgkomiteens innstilling, samt avdelingsstyrets innstilling til valgkomite, skal sendes ut
145 sammen med sakspapirene, jf. vedtekter for NITOs avdelinger § 3.1.

146 **Spesielt om valg i bedrifts-, konsern- og etatsgrupper**

147 Se retningslinjer for bedrifts-, konsern- og etatsgrupper for mer informasjon om valg i disse.

148 Avtaleverket, eks. hovedavtalen mellom NITO og NHO, kan ha bestemmelser om valgbarhet i
149 bedriftsgruppene. Bedriftsgrupper bes sjekke avtaleverket.